

เที่ยวไปในใจตัว

บทวิจารณ์หนังสือ
Book Review

โดย

พิมล เมฆสวัสดิ์¹

Pimol Meksawat

ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์. (2555). **เที่ยวไปในใจตัว**. กรุงเทพฯ: โพลีบุ๊กส์. 192 หน้า ภาพประกอบ

¹ บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ E-mail pimol@swu.ac.th

“ชีวิตคืออนุกรมของความทุกข์ ที่จะไหลเข้ามาหาเราอย่างต่อเนื่อง” ชวนทำให้การอ่านหนังสือ “เที่ยวไปในใจตัว” ซึ่งเป็นคำโปรยของเล่มนี้ ไม่ใช่เป็นเพียงหนังสือคู่มือท่องเที่ยวอย่างเช่นที่มักพบเห็นกันทั่วไป เนื่องจากผู้เขียนเป็นจิตแพทย์และเป็นนักเขียนด้วย จึงทำให้หนังสือเล่มนี้ไม่ธรรมดา นอกจากนี้ประสบการณ์การอ่านหนังสือและดูภาพยนตร์ค่อนข้างมากของผู้เขียน จึงช่วยเติมแต่งอรรถรสจินตนาการของผู้อ่านให้ร่วมไปกับการท่องเที่ยวตามเนื้อหาของหนังสือเล่มนี้

เนื้อหาของหนังสือเล่มนี้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวประเทศโครเอเชีย อิสราเอล เอสโตเนีย สาธารณรัฐเช็ก และฝรั่งเศส ดินแดนแห่งประวัติศาสตร์ต้นกำเนิดของอารยธรรมตะวันตกจำนวนทั้งสิ้น 10 เมืองที่หลายเมืองแทบไม่เคยได้ยินชื่อมาก่อน ในแต่ละสถานที่ที่ไปเยือนผู้เขียนเริ่มต้นด้วยการเกริ่นนำประวัติศาสตร์ของเมือง เพื่อเชื่อมโยงสถานที่กับประวัติศาสตร์ไปด้วยกัน ทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพการก่อกำเนิดของอารยธรรม การถูกรุกราน และการล่มสลายของอาณาจักร รวมถึงการส่งผลกระทบต่อกันและกัน

การเดินทางเริ่มจากประเทศโครเอเชีย ตั้งต้นที่ (1) เมืองพูลา (Pula) ริมน้ำทะเลอาเดรียติกทางตอนเหนือของประเทศ เมืองนี้เคยเป็นของอาณาจักรโรมันมาก่อน จึงมีสถานที่โบราณสมัยโรมันให้ชม (2) เมือง ดูบรอฟนิก (Dubrovnik) ได้ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกของยูเนสโกตั้งแต่ปี 1979 เมืองเก่านี้มีสิ่งที่น่าสนใจ ได้แก่ กำแพงเมือง ถนนสายกลาง ท่าเรือ และโบราณสถาน และยังมีเมืองชายทะเล ชื่อ โอบาเทีย ที่เงียบสงบเหมาะแก่การพักผ่อนจิตใจอีกแห่งด้วย

ถัดมาเป็นประเทศอิสราเอลที่เข้มนวดมากในเรื่องการควบคุมการเข้าออกของนักท่องเที่ยว เมืองแรกที่ย้อน คือ (3) เมืองมาซาดา (Masada) แถบชายฝั่งเดดซีที่เห็นเพียงแค่น้ำตาลของพื้นดิน และสีครามของน้ำกับฟ้าเท่านั้น ตัวเมืองตั้งอยู่สูงกว่าระดับพื้นดินมาก ต้องนั่งรถเคเบิลขึ้นไปชมวิวยทะเลแห่งความตาย เมืองที่สองที่ย้อน คือ (4) เมืองเคซาเรีย (Caesaria) ซึ่งเป็นเมืองโบราณ มีแหล่งโบราณสถานที่น่าสนใจ ชื่อเมืองถูกตั้งขึ้นเพื่อเป็นเกียรติแก่จักรพรรดิออกัสตัส ซีซาร์ สถานที่เที่ยวที่สำคัญ คือ ท่าเรือ เมืองเคซาเรียได้รับอิทธิพลสถาปัตยกรรมแบบโรมันไม่ว่าจะเป็นบ้านเรือน ทางระบายน้ำ ตลาด และโรงอาบน้ำ ถัดไปเป็นเมืองเก่า เยรูซาเล็ม (Jerusalem) สถานที่มหัศจรรย์ของการอยู่ร่วมกันของสองศาสนา คือ อิสลาม และคริสต์

เมื่อเดินทางมาถึงประเทศเอสโตเนีย เริ่มที่ (5) เมืองทาร์ตู (Tartu) เมืองเล็ก ๆ ที่มีอดีตให้เรียนรู้ เป็นเมืองเงียบสงบที่พร้อมด้วยเรื่องราวผ่านทางศิลปะ พิพิธภัณฑสถาน แล้วจึงมาเล่าถึงเมืองหลวง (6) เมืองทาลลินน์ (Tallinn) ที่ใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีสูงเมืองหนึ่ง แบ่งเป็นเขตเมืองใหม่ และเมืองเก่าที่ประกอบด้วยศาลากลางพร้อมหอนาฬิกา ลานจัตุรัสกว้างกลางเมืองที่มีร้านค้ารายรอบ โบสถ์สำคัญ ซากกำแพงเมืองและป้อมปราการ และพิพิธภัณฑสถาน

สำหรับสาธารณรัฐเช็ก ผู้เขียนได้เยือน (7) เมืองเช็กคุมลอฟ (Cesky Krumlov) ซึ่งเป็นเมืองมรดกโลกทางตอนใต้ เป็นเมืองเล็ก ๆ ถนนเส้นเล็ก ๆ ให้เดินชมปราสาทบนภูเขาหินน้ำซึ่งสร้างมาตั้งแต่สมัยศตวรรษที่ 13 และ (8) เมืองปราก (Prague) ซึ่งหากเปรียบเมืองเช็กคุมลอฟเป็นเมืองเทพนิยาย เมืองปรากก็ต้องเป็นเมืองเทพยดา เนื่องจากมีปราสาทขนาดใหญ่สูงเทียมฟ้าบนภูเขาสูง ริมน้ำที่รายล้อมด้วยกำแพงเมือง พร้อมด้วยโบสถ์เก่าแก่สมัยศตวรรษที่ 11 สุสาน และพิพิธภัณฑสถาน

ประเทศสุดท้ายที่ย้อนคือ ประเทศฝรั่งเศส (9) เมืองมงต์ แซงต์ มิเชล (Mont St. Michel) เป็นเกาะเล็ก ๆ ที่มีปราสาทขนาดใหญ่บนพื้นที่ราบริมทะเลที่น้ำท่วมไม่ถึง รายล้อมด้วยป่าช้าและภูเขาหิน ปราสาทตั้งอยู่บนฐานหินแกรนิตขนาดมหึมา ซึ่งขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกในปี 1979 มีการสร้างถนนมายังเกาะเพื่อป้องกันอันตรายจากน้ำท่วม (10) ลุ่มน้ำโลร์ (Loir) แหล่งรวมอารยธรรมของชาวเคลต์ โรมันและนอร์ดิค เป็นที่ตั้งปราสาทของกษัตริย์เจ้าครองนครจำนวนมาก ที่ผู้เขียนแวะเยือน ได้แก่ ปราสาท 3 หลัง คือ อองบัวซ์ (Amboise) เซอองโซ (Chenonceaux) และซองบอร์ (Chambord)

ในแต่ละเมืองที่ผู้เขียนไปเยือนนั้น สิ่งที่น่าสนใจไปจากการท่องเที่ยว คือ การสอดแทรกความรู้ด้านจิตวิทยา เปรียบเสมือนการดูใจตนเองไปกับแต่ละถิ่นที่ได้เยือน อย่างเช่นที่เมืองพูลา “จิตวิเคราะห์เชื่อว่า คนเราจะรักคนอื่นได้ต้องรักตนเองเป็นอย่างแรก และรักให้มากพอด้วย...จึงสามารถขยายพรมแดนของตนเองออกไปครอบคลุมคนอื่น ๆ ที่เรารัก” นับเป็นการสอดแทรกแนวความคิดที่ต่างไปจากหนังสือท่องเที่ยวอื่น จึงบอกได้ว่าหนังสือเล่มนี้ไม่ใช่แค่บอกเล่าเรื่องราวของการเดินทาง

ห้องเที่ยวและประวัติศาสตร์ของเมืองเพียงเท่านั้น นอกจากนี้ยังได้ผนวกกับการพรรณนาเนื้อความพร้อมเกร็ดเรื่องราวจากหนังสือและภาพยนตร์ก็ช่วยต่อยอดความรู้ของผู้อ่านเพิ่มเติมยิ่งขึ้น ดังคำกล่าวในตอนหนึ่งของหนังสือว่า “การกำหนดจิตใจและชีวิต ด้วยการยอมรับความจริงว่าทุกเรื่องมีเหตุปัจจัย เราจะยอมรับผลของการกระทำหรือจะตีโพยตีพายกับมันก็ได้แล้วแต่เราเป็นผู้เลือก”